

Danskeren

Published and distributed under permit (No. 436) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Blair, Nebraska. By order of the President. A. E. Bursleson, Postmaster General

„LEAGUE OF NATIONS.“

Vi skal denne Gang nøjes med at meddele, hvad ledende Mænd i de nærmest interesseredes Lande siger derom.

Engelske Udtalelser.

London Aviserne priser i Almindelighed Udkastet til Ligaen eller Forbundet. Mange hilsner det som Historiens vigtigste og mindeværdigste Dokument, og de lykønsker dets Forfattere, navnlig Præsident Wilson. Morgenbladene i Lørdags udtalte deres Tilfredshed med den „sound start“, der var gjort, skønt flere paapegede, at der var endnu betydeligt Arbejde at gøre, førend Ligaens Idealer kan realiseres.

Nogle Punkter kritiseres, bl. a. Udeladelsen af Bestemmelsen om en „almindelig Konference“, der var medtaget i General Smuts Plan for en Liga af Nationer. Idet Manchester Guardian, der i lang Tid har været blandt Forkæmperne for Ligaen, beklager denne Udeladelse, siger Bladet:

„Vi er udsatte for at faa Nations-Ligaen styret ikke af Folket, men af Embedsmænd. . . Manglen er en saadan, som ikke kan overses, og vi stoler paa, at naar Præsident Wilson kommer tilbage fra Amerika, saa vil Konstitutionen blive underkastet en indgaaende Revision.“

Men forøvrigt mener „Guardian“, at Dokumentet svarer til, hvad man har ventet af det.

Fransk Udtalelse.

Leon Bourgeois, den franske Repræsentant paa den Kommission, der gjorde Udkast til Konstitutionen for Ligaen, udtalte i Konferencen i Fredags:

„Jeg staar op for at udtale alles dybeste Tilfredshed, og fremfor alle andres Frankrigs, fordi det er blandt de Lande, der har lidt mest, med at se vore Villiers og Hjerters Enhed om lidenskabeligt at fastholde Nationsligaens Principper. Denne Troskald skal vi gøre i en Hjerteligheds og Velvillies Aand, som har besjælet Komiteen. Under Præsident Wilsons eminente Ledelse har Komiteen arbejdet med alles Hjertelighed for at opnaa det store Maal.“

Amerikansk Udtalelse.

Fra Washington, D. C. meldes under 16. ds.: Det forudsiges, at hvis United States gaar ind paa den foreslaaede Konstitution for en Nationsliga, saa vil det betyde Enden paa Monroe-Doktrinen. Senator Borah fra Idaho, republikansk Medlem paa Senatets Udenrigskomite, sagde:

„Dette Instrument som et hele fordrer meget Studium for at udfinde, hvad det i det enkelte forpligter til, om det endelig bliver vedtaget. Men een Ting fremgaar særlig klart, og det er, at som Udkastet lyder, er det en Opgivelse af Monroe-Doktrinen. Den foreslaaede Konstitution udsletter al Forskel mellem europæiske og amerikanske Afærer. Vi forpligter os til at gaa til Europa og tage Del i europæiske Afærer, som falder indenfor Ligaens Jurisdiktion, og europæiske Magter forpligter sig til at komme her og tage Del i Vestens Afærer.“

Monroe-Doktrinen har været saa at sige en personlig Doktrin for United States. Vi har aldrig tilladt nogen anden at have noget at sige om den eller i nogen Henseende at være ansvarlig for dens Hævdelse eller Ikkehævdelse. Dette er Doktrinen ejendommelige Udmærkelse.

Jeg antager, at ingen vil paastaa, at Monroe-Doktrinen ikke vil forsvinde under den foreslaaede Ligas afførende territoriale Jurisdiktion.“

UNDER SNESTORMEN.

Fra Sioux City fortælles under 16. ds. ganske interessant om Oplevelser under den nylig overstaaede Snestorm. Det er en rejende Salgsmand, der fortæller. Konduktøren paa Omaha Toget Nr. 10, Mr. George Coplinger, gives ublandet Pris. Toget sad indsnæet i 49 Timer. Torsdag Aften, da Stormen var værst, satte Konduktøren, trods Passagerernes Raad, ud i den forrygende Bilzard for at søge Hjælp.

Salgsmanden Knudsen var een af de syv, som satte af Sted efter Winside, 7 Mil borte, og seks andre startede ud efter Hoskins. Imidlertid var der adskillige af Passagererne, som sørgede for at bryde det monotone Liv paa det indsnæede Tog.

Der gaves Koncert af Miss Clara Sheehan fra Des Moines, Oplæser; Miss Mildred Brown fra Chicago, Violinist; Miss Leona Marie Hayes, Chicago, Harpespiller; og Miss Louis Arnold, Oberlin, O., Celloist. Knudsen fortalte morsomme Historier.

Natten gik ret godt, idet man benyttede Sæderne som Senge.

Farmerne i Nærheden viste sig beredvillige til at yde Hjælp. To Soldater tilbød at skaffe „sandwiches“ fra Farmerne i Nærheden Fredag Aften, da man fik at vide, at Toget vilde sidde fast nok en Dag. Kvinder og Børn bragtes til Farmerhjem, hvor de fandt Hygge. Haardkogte Æg og Brød afværgede Hungersnød. Hvad Frugt der var paa Toget, blev snart fortæret. Passagererne vedtog Takke-Adresser til Togets Betjente og til dem, der havde sørget for Underholdning. Flere Passagerer, som var paa Vej til syge Slægtninge i Hospitaler i Sioux City, var svært urolige i Førstningen, men Musik, Sang og Historier hjalp til at berolige dem.

Den pludselige Omslag i Vejret gjorde Ende paa Trafikstandsningen Søndag Morgen, men da havde Stormen og det svære Snefald ogsaa holdt ved siden Torsdag Morgen.

VAABENSTILSTANDENS FORNYELSE.

Tyskerne gaar ind paa Betingelserne og underskriver.

København, 16. Febr. — Idet Marshal Foch svarede paa et Forlangende af Mathias Erzberger, den tyske Vaabenstilstandskomitees Formand, at faa Underskrivningen udsat til Mandag Middag, erklærede han, at Vaabenhvilen udløb Mandag Morgen Kl. 5, og at den seneste Tid for Underskrivning vilde blive Søndag Eftermiddag Kl. 6, saa han kunde blive i Stand til at give Tropperne Ordre. Dersom Betingelserne ikke blev underskrevet, sagde Foch, blev han nødt til at forlade Treves, og Vaabenstilstanden vilde da ikke være i Kraft længere.

En Weimar Depeche over København, dateret Lørdag, sagde, at den tyske Regering forlangte 24 Timers Udsættelse til at give Svar paa Fochs Betingelser for Vaabenhvilsens Forlængelse. Man paapegede, at paa Grund af, at Modtagelsen af Kommissionens Svar var forsinket, burde det tyske Svar ikke blive returneret til en af Marshal Foch bestemte Tid.

Saa meldes nærmere fra Paris under 17. Febr.: Marshal Foch meddelte Højesteraadet i Eftermiddag, at Tyskerne var gaaet ind paa Betingelserne for Fornyelsen af Vaabenstilstanden. Fornyelsen af Vaabenhvilen underskrevet Kl. 6.30 Søndag Eftermiddag i Marshal Fochs private Jernbanevogn. Mathias Erzberger overrakte Marshal Foch, to Noter, da Fornyelsen af Vaabenhvilen undertegnedes i Treves. Den ene Note angik Anvendelsen af den tyske Handelsflaade til forskellig Brug, medens den anden indeholdt forskellige Begæringer, bl. a. andre Frigivelsen af Tyske Fanger og Vedligeholdelse af økonomiske Samferdsel mellem Tyskland og de besatte Territorier.

ris under 17. Febr.: Marshal Foch meddelte Højesteraadet i Eftermiddag, at Tyskerne var gaaet ind paa Betingelserne for Fornyelsen af Vaabenstilstanden. Fornyelsen af Vaabenhvilen underskrevet Kl. 6.30 Søndag Eftermiddag i Marshal Fochs private Jernbanevogn. Mathias Erzberger overrakte Marshal Foch, to Noter, da Fornyelsen af Vaabenhvilen undertegnedes i Treves. Den ene Note angik Anvendelsen af den tyske Handelsflaade til forskellig Brug, medens den anden indeholdt forskellige Begæringer, bl. a. andre Frigivelsen af Tyske Fanger og Vedligeholdelse af økonomiske Samferdsel mellem Tyskland og de besatte Territorier.

SPROGSAGEN I NEBRASKA.

Governør McKelvie slaar stærkt til Lyd for blot Engelsk.

Følgende meddelelser vi efter „Omaha Daily News“ af i Aftes: Governør S. R. McKelvie talte Mandag Aften i Fontanelle Hotel i Omaha til „Rotarians“ om Fjernelsen af fremmede Sprog fra Skolerne. Han sagde, at Nebraskas Legislatur vil amerikanisere Statens Borgere.

„Governørens Opfordring til at afskaffe Undervisning i fremmede Sprog applauderedes stærkt.“

„Vi har lært Lektier af Betydning i Krigen,“ sagde Governøren, „og i Dag maa vi hævde de Principper, som Mændene kæmpede og døde for.“

„Vi maa rette paa vore tidligere Fejlgreb. Vi skal amerikanisere vore Folk. Vi maa insistere, at kun amerikansk Sprog læres i vore Skoler, baade private og offentlige.“

„Nebraskas Legislatur vil løse Problemet. Der vil blive givet Love, som ikke vil forurette nogen, men de vil løse det store Problem at amerikanisere vore Borgere. Vore Lovgivere vil se til, at kun vort eget Sprog læres i ethvert Skoleværelse i Staten.“

„Amerikansk Borgerskab har en ny Betydning i Dag. Vi maa give noget for det. I Fremtiden skal Udhænginge ikke kunne komme til United States og kolonisere for at perpetuere deres Fædres Landes Principper og Sprog. Vi har tilladt dem at gøre det i Fortiden, og det var et stort Misgreb. Krigen har bevist det.“

Fra Lincoln meldes under 17. ds., at Senatets og Husets Forslag i Forhold til Amerikaniseringen af vore Skoler og Undervisning i fremmede Sprog i vore Skoler vil komme op til Drøftelse i „the committee of the whole“ (en Drøftelse i en Samling af begge Legislaturens Huse tilsammen) Kl. 10 Torsdag Morgen. Det er Senate File 24 og House Roll 64, hvilke gaar ud paa det samme; de vil blive drøftet i Fællesskab. Flere Ændringsforslag er allerede gjort til de oprindelige Forslag, og flere vil formodentlig blive gjort. Hvad vil Enden blive?

At man vil hævde engelsk Sprog og paabyde fuld Dygtighed i det, det finder vi i sin Orden; men at man vil fratage os Frihed til at lære andre Sprog ved Siden af, det finder vi at være ude af Orden, og det er imod amerikansk Begreb om Frihed.

Vort eget Land.

Washingtons Governør syg. Tacoma, Wash., 13. Feb. Governør Lister forlod i Gaar sit Kontor og bad i et Brev Vice-governør Louis F. Hart at overtage Styret i Dag. Lister forlod sin Stilling kun foreløbig, blev der oplyst. Han har været syg i flere Maanedre og vil lægge sig ind paa et Hospital.

Brigadegener. McIndoe død. Kansas City, Mo., 13. Feb. Brigadegeneral James F. McIndoe døde i Frankrig den 6. Feb. af Lungebetændelse. Han efterlader sig foruden Enke to Sønner og en Datter. Han var 51 Aar.

Udvisning af Udlændinger. St. Louis, Mo., 14. Feb. Omkring 100 Udhænginge i Immigrationsdistrikter bestaaende af Missouri, Kansas, Oklahoma, Arkansas, Iowa og Nebraska er under Bevogtning eller under Opsigt færdig til Udvisning, oplyser Immigrationsinspektør, James R. Dunn. Otte ønskværdige blev sendt fra St. Louis forrige Uge.

Fremmedfødte Skulkere. Washington, D. C., 14. Feb. Udvisning af Udhænginge som opgav deres Hensigt at blive amerikanske Borgere for at undgaa Militær Tjeneste blev anbefalet i Huset af Repræsentanten Johnson fra Washington. Mr. Johnson overleverede et Telegram Johnson overleverede et Telegram der anbefalede saadan Udvisning. Han udtalte det Haab, at United States vilde gøre Fremgang med „den Husrengøring, Krigen havde vist var nødvendig.“

40 arresteret i Seattle. Seattle, 14. Feb. Fire Mænd, der erklæres at have været Ledere i Uddelingen af revolutionære Skrifter og i L. W. W. Propaganda under Generalstriken i Seattle var i Fængsel her i Gaar. Arrestordre er udstedt mod flere, som er beskyldt for kriminelt Anarki efter tre Undersøgelser, hvorunder yderligere 33 Mænd blev arresteret.

Countyembedsmand, Repræsentanter for Regeringen, Deputy Sheriff, Konstabler og en Repræsentant for Distriktsadvokaten deltager i Undersøgelsen.

Landets Arme. Washington, D. C., 13. Feb. Husets Militærkomite har affattet Forslag om den aarlige Bevilgning til Armeen paa en saadan Maade, at Krigsdepartementet ikke kan udtønde den derhen, at det faar Tilladelse til at holde en staaende Arme paa 500,000 Mand i Fredstid. Dette blev udtrykkelig sagt i Gaar af Kongresmand McKenzie, der er Republikaner, under Debatten i Huset.

Der staar udtrykkelig, at Bestemmelsen om en Arme paa 28,000 Officerer og 509,000 Mand af andre Grader, skal gælde for næste Fiskalaar.

Porto Rico vil have Ret til at vælge sin egen Governør og Selvstyre. San Juan, Porto Rico, 13. Feb. En Fællesresolution i Porto Ricos Legislatur anmoder Kongressen om at sørge for, „at Befolkningen paa Porto Rico faar Anledning til at afgøre ved en Folkeafstemning sin fremtidige politiske Stilling; at indtil Porto Rico bestemmer sin endelige Stilling, Legislaturen faar Bemyndigelse til uhiudret at give Love angaaende Ønske om politiske Afærer, og at Folket selv skal vælge sin egen Governør,“ som vil ansætte de Em-

bedsmænd, som nu ansættes af Præsidenten med Samtykke af De Forenede Staters Senat.

Stemmeretskvinde. Washington, D. C., 17. Feb. Præsident Wilsons Bestemmelse at komme til Boston i Stedet for til New York vil efter Udtalelser fra Lederne af „National Woman's Party“ ikke forandre Suffrageternes Plan om at hilse paa ham, kun at deres Demonstration nu vil blive holdt i Boston i Stedet for i New York.

Det almindelige Program for Demonstrationen vil blive det samme. To Rader af Bannerbærere vil staa paa Præsidentens Vej fra Skibet til Automobil. Bannere, der fortæller hvad Kvinderne har lidt, fordi de forlanger Demokrati i dette Land, mens Præsident Wilson har været Talsmand for Demokratiet i Europa, vil blive baaret af Medlemmer af Partiet, som har været i Fængsel under Præsidentens Fravær.

Jorden rundt.

Admiral Beattys Gratiale. London, 14. Feb. Et Gratiale paa \$4,170 er blevet skænket Admiral Sir David Beatty, Chef for den engelske Storfleade. Dette blev meddelt ved Udgivelsen af en Liste over Gratiale til Søofficerer.

Polens Nationalforsamling. Basel, 13. Feb. 2 Nationaldemokrater, 32 Populister, 13 Socialister, 8 Jøder og 2 Tyskere blev valgt til den polske Nationalforsamling efter Meddelelse modtaget her fra Warschau. 2 Kvinder var blandt de valgte Kandidater.

Aalandsøerne. Paris, 14. Feb. En Delegation fra Aalandsøerne, bestaaende af tre Medlemmer af Rigsdagen og Sekretær, havde Foretræde i Gaar for Henry White af den amerikanske Kommission for at fremsætte Ønsket om Øernes Tilslutning til Sverige og derved genoprette den gamle Tingenes Tilstand.

Første Expressstog til Wien. Wien, 17. Feb. Det første Expressstog fra Paris til Bukarest under den nye Ordning, ankom til Wien den 13 ds. Repræsentanter for „Chicago Tribune“ og „London Times“ naagedes Adgang til Toget af franske Officerer, naftet det var næsten tomt.

Stillingen i Polen. London, 12. Feb. De Allierede Regeringer har givet Polakkerne og Tyskerne Ordre til at ophøre med Fjendtlighederne, ifølge Avismeddelelser modtaget her i Gaar fra Berlin over København.

Warschau, 12. Feb. Polske Tropper har taget tilbage Brest-Litovsk, Bialistock og Kovel fra Bolshevikerne, blev der meldt i Gaar.

Estland og Lifland. Paris, 14. Feb. Ved Modtagelsen af Indbydelsen fra Fredskonferencen om at deltage i en Konference paa Princess Island i Marmorahavet, udtaler Republikken Lifland som Forudsætning, at den russiske Sovjetregering maa trække sine Tropper tilbage fra Letvia og ophøre med alle militære Skridt.

Estlands Regering fastslaar ved Modtagelsen af Indbydelsen, at det ikke betragter sig som en Del af den russiske Republik.

Kvindestemmeretten. Paris, 13. Feb. Den internationale Kvindestemmerets Konference vedtog i Gaar en Resolution, hvori Konferencen udtaler Ønske om, at

Stemmeret sikres Kvinder i alle Lande paa samme Basis, som Mænd; at gifte Kvinder ikke skal berøves deres Nationalitet uden deres Samtykke; at den eksisterende politiske Forskel mellem Mænd og Kvinder skal fjernes. Resolutionen forlanger ogsaa, at alle Embeder og Beskæftigelser skal være aabne for Kvinder med lige Betaling for begge Køn.

Fjendtlighederne mod Polakkerne ophørt. Berlin, 15. Feb. Den tyske Offensiv mod Polakkerne er standset som Følge af politisk Uenighed blandt Tropperne, hedder det i en Meddelelse til „Tageblatt“ fra Bromberg. Soldaterraadet afsløt at godkender en Ordre, der nylig blev udstedt af Krigsministeren. Tropperne derimod antog den og valgte nye militære Chefer. Derefter ophørte Operationerne, uagtet Tyskerne havde etableret en gunstig Offensivstilling mod Polakkerne, som var i Færd med at rykke frem med numerisk overlegne Styrker.

Fire Størhertuger skudt? Paris, 17. Feb. Paul Erio, „Journal“s Korrespondent, som nylig undkom fra Petrograd og naaede til Helsingfors, fortæller, at fire russiske Størhertuger blev skudt for en Tid siden uden Lov og Dom, og at man forstod, at deres Henrettelse var en Følge af Drabet i Berlin, af Karl Liebknecht og Rosa Luxemburg. Korrespondenten oplyser, at enkelte Bolsheviker forlangte Størhertugernes Løsladelse, og deres Synspunkt holdt paa at vinde, da „Gorokhovia“ eller Aarvaagendeskomiteen modsatte sig det og for at vise, at den alene havde Ret til at afgøre Fangernes Skæbne, lod dem skyde.

Stillingen i Tyskland. Kurt Eisner, Førsteminister i Bayern, udtaler sig om Stillingen, Genf, 17. Feb. Kurt Eisner, Bayerns Førsteminister, svarede ved sin Tilbagekomst til Munchen fra Socialkonferencen, paa Angreb i den tyske Presse vedrørende hans Tale i Bern.

Eisner sagde, at Tyskland ikke forstod i hvilken Grad det var isoleret fra den øvrige Verden, og hvilken Mistillid der udenfor Tyskland var til Tysklands Politik. Tyskerne forstod ikke, tilføjede han, i hvilken Udstrækning de Allierede betragtede den tyske Revolution kun som en Komedie, og at det vilde vedblive at være saaledes, saalænge de tyske Ledere bliver de samme som dem, der førte Tysklands forhadte Krigspolitik.

Admiral Jellicoes Bog. London, 12. Feb. En Bog, skrevet af Admiral Jellicoe, tidligere Øverstkommanderende over den engelske Flaade, opgiver Grunden til Senkningen af den engelske Krydser „Hampshire“ hvorved Lord Kitchener omkom. Admiral Jellicoe forklarer, at „Hampshire“ stødte paa en fortøjet tysk Mine, lagt af en Undervandsbaad.

Bogen indeholder Afsløringer af engelsk Uforberedthed ved Krigens Begyndelse. Hovedflaaden maatte løbe ud af Havnen flere Gange paa Grund af, at Undervandsbaade var meldt indenfor.

Admiral Jellicoe siger, at han undgik natlige Operationer med sine store Skibe udenfor Jylland, fordi de engelske Søgelys og Brandkontrol-Apparater var mangelfulde. Han anbefaler en større Overlegenhed af alle Slags Skibe end i 1914.